

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2024

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Programului Național
de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2024-2028**

(În temeiul art. 9 alin. 3 din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 67, art.183), cu modificările ulterioare),

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2024-2028.
2. Monitorizarea și realizarea Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2024-2028, se pun în sarcina Ministerului Sănătății, care va prezenta Guvernului anual, până la data de 31 martie, raportul privind măsurile întreprinse.
3. Finanțarea Programului național nominalizat se va efectua din contul și în limitele mijloacelor aprobate anual în bugetul public național, precum și din alte surse conform legislației.

Prim - ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul Sănătății

Ala Nemerenco

**PROGRAMUL NAȚIONAL
DE COMBATERE A HEPATITELOR VIRALE B, C și D
PENTRU ANII 2024-2028**

I. INTRODUCERE

1. Hepatitele virale prezintă una dintre provocările domeniului de sănătate publică, datorită răspândirii globale, endemicității, morbidității și mortalității crescute, cât și ratei înalte de dizabilitate urmare a cronicizării infecției, iar prevenirea și controlul acestora constituie obiective strategice de interes național.

2. Programul Național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2024-2028 (în continuare – Program) reprezintă un document de politici pe termen mediu în domeniul hepatitelor virale și reflectă prioritățile Guvernului prin crearea unui cadru de intervenție bazat pe dovezi, pentru un răspuns cuprinzător și sistematic al sectorului de sănătate la hepatitele virale, luând în considerare contextul, nevoile și prioritățile naționale.

3. Prezentul Program este elaborat în conformitate cu prevederile Legii ocrotirii sănătății nr. 411/ 1995, Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, Legii nr. 263/ 2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului.

4. Programul contribuie la realizarea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022, obiectivul general 5 al acestei strategii prevede îmbunătățirea stării de sănătate fizică și mintală a populației prin dezvoltarea unui sistem de sănătate modern și eficient, capabil să răspundă nevoilor fiecărui individ. În cadrul acestui obiectiv, acțiunea 5.2 vizează reducerea poverii bolilor transmisibile și netransmisibile printr-o abordare cuprinzătoare și transsectorială a determinantilor sănătății. Programul se aliniază și cu Cadrul național de monitorizare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030, în special cu Obiectivul de Dezvoltare Durabilă (ODD) 3: Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă. În acest context, ținta 3.3.2. prevede reducerea poverii tuberculozei, combaterea hepatitei, bolilor condiționate de apă și a altor boli transmisibile până în 2030. Indicatorul 3.3.4. va monitoriza incidența hepatitei B la 100.000 de locuitori. De asemenea, Programul este aliniat cu Programul de Activitate al Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană”, în special cu Capitolul V dedicat Sănătății. Acesta include dezvoltarea programelor de prevenire și control al bolilor transmisibile și netransmisibile, promovarea sănătății și educației pentru sănătate.

5. Programul contribuie la realizarea Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030 și la realizarea progresivă a dreptului la sănătate și, prin aceasta, asigură bunăstarea populației și implementează viziunea de a pune capăt epidemiei de hepatite, ca o

amenințare la sănătatea publică, unde toate persoanele, indiferent de sex, vârstă, origine sau orice alt criteriu, vor avea acces la prevenire, tratament și îngrijire.

6. Programul sprijină realizarea obiectivelor stabilite în Strategia Națională de Sănătate „Sănătatea 2030” prin Obiectivul general care prevede reducerea morbidității hepatitelor virale B, C, D acute și cronice, complicațiilor și consecințelor acestora prin implementarea intervențiilor cuprinzătoare și de înaltă calitate, centrate pe persoană, de prevenire, testare, diagnostic, tratament și îngrijire, bazate pe unități de sănătate și cu implicarea comunităților și a organizațiilor societății civile, Obiectivul specific 1.1. Reducerea poverii bolilor transmisibile și netransmisibile prin acțiuni de prevenire a îmbolnăvirilor, protecția și promovarea sănătății, Obiectivul specific 2.1 Fortificarea cadrului normativ privind testarea și diagnosticul de laborator a hepatitelor virale și asigurarea monitorizării acestora, precum și Obiectivul specific 5.1 Fortificarea sistemului de supraveghere epidemiologică a hepatitelor virale B, C și D la nivel național și teritorial. Alinierea obiectivelor Programului la Strategia „Sănătatea 2030” consolidează coerența politicilor publice și sprijinul pentru inițiativele în domeniul sănătății publice și este esențială pentru abordarea integrată și eficace a problemelor de sănătate la nivel național, contribuind la sănătatea și bunăstarea populației pe termen lung.

7. Programul este elaborat în concordanță cu „Strategia globală a sistemului de sănătate privind infecția HIV, hepatitele virale și infecțiile cu transmitere sexuală pentru perioada 2022-2030”, și cu Planul regional de acțiune pentru sfârșitul SIDA, epidemiei de hepatite virale și infecții cu transmitere sexuală 2022-2030 a Organizației Mondiale a Sănătății (în continuare OMS), și își propune eliminarea hepatitei virale C (în continuare HVC) transpunând viziunea globală „O lume în care transmiterea hepatitei virale este oprită” și toți care trăiesc cu hepatite virale au acces la servicii de prevenire, îngrijire și tratament, sigure și eficiente. În acest scop, programul prevede servicii universale accesibile și centrate pe nevoile pacienților, acțiuni pentru toate populațiile expuse la risc, infrastructuri dezvoltate pentru testare, diagnostic și tratament și implicarea comunităților locale și a sectorului neguvernamental.

8. Acțiunile prevăzute în program sunt structurate pe cele cinci direcții ale „Strategiei globale a sistemului de sănătate privind infecția HIV, hepatitele virale și infecțiile cu transmitere sexuală pentru perioada 2022-2030” și urmăresc reducerea morbidității și a mortalității cauzate de hepatitele virale, prin acces universal și facil la servicii de prevenție, testare și tratament.

9. Elaborarea programului a fost realizată în comun cu părțile interesate în procesul de colectare, consultare și validare a datelor, constatărilor și concluziilor formulate, respectând principiul „nimeni să nu fie lăsat în urmă” și se bazează pe bunele practici internaționale care au demonstrat că hepatita virală B (în continuare HVB) poate fi prevenită prin vaccinare, iar hepatita virală C este vindecabilă prin aplicarea unui curs de tratament de scurtă durată, acestea fiind reflectate în acțiunile și obiectivele programului.

10. La baza elaborării programului au stat lecțiile învățate în implementarea Programului Național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021, care au contribuit la asigurarea accesului la testare și tratament specific antiviral a

populației, depistarea precoce a persoanelor infectate cu virusurile nominalizate prin dezvoltarea serviciilor de diagnostic de laborator și de screening al hepatitelor virale B, C și D; implementarea măsurilor de prevenire care au contribuit la reducerea incidenței și prevalenței hepatitelor virale B, C și D acute; asigurarea accesului pacienților cu hepatite virale B, C și D la servicii calitative de tratament și îngrijire continuă în baza implementării protocoalelor clinice naționale, ajustate la recomandările internaționale; informarea continuă a populației cu ridicarea gradului de alertă a fiecărei persoane, în rândul grupurilor cu risc sporit, de infectare, și a comunității privind hepatitele virale B, C și D; realizarea cercetărilor științifice și științifico-practice privind hepatitele virale B, C și D, cu perfecționarea măsurilor de supraveghere și răspuns, pentru a reduce riscul de transmitere.

II. ANALIZA SITUAȚIEI

11. Republica Moldova a implementat cu succes o serie de politici și măsuri care vizează prevenirea, depistarea timpurie și tratamentul antiviral al hepatitelor virale B, C și D. În prezent este asigurat accesul universal la testare, diagnostic și tratament al hepatitelor virale pentru toate persoanele cu o acoperire geografică completă. În republică este accesibil tratamentul cu preparate antivirale cu acțiune directă (DAA), inclusiv în sistemul penitenciar, achiziționate din sursele bugetului de stat și distribuit gratuit, indiferent de statutul asigurat sau neasigurat al pacientului.

12. Începând cu anul 2020, este implementată testarea screening a hepatitelor virale B și C cu teste rapide de diagnostic, sporind accesibilitatea populației la testare prin metoda GeneXpert pentru confirmarea diagnosticului și monitorizarea tratamentului DAA.

13. Conform datelor statistice, în anul 2023 au fost înregistrate cumulativ 75 694 de persoane cu hepatită cronică și 9101 cu ciroză hepatică. Totodată, 50 602 (66,9%) cazuri de hepatită cronică sunt de etiologie virală, inclusiv 30884 cazuri hepatită virală B cronică, 16538 cazuri hepatită virală C cronică, 1594 cazuri hepatită virală Delta (în continuare HVD) și 1586 cazuri de altă etiologie și neprecizată. Din numărul total de cazuri de ciroză hepatică, 5311 (58,4%) cazuri sunt de etiologie virală, inclusiv 2374 cazuri hepatită virală B cronică, 2101 cazuri hepatită virală C cronică, 372 cazuri hepatită virală Delta și 464 cazuri de altă etiologie și neprecizată.

14. Din 2807 cazuri de hepatite virale primar înregistrate în anul 2023 – 1,96 % (55 cazuri) prezintă forme acute și 98,04% (2752 cazuri) forme cronice, iar ponderea hepatitelor virale B, C și D constituie 99,3 % (2754 cazuri).

15. Ca rezultat al implementării programelor naționale anterioare, în țară se atestă o ameliorare substanțială a morbidității prin hepatita virală B acută, cu o reducere de la 10,6 cazuri la 100 mii populație în anul 2004 până la 0,39 cazuri la 100 mii populație în anul 2023; hepatita virală C acută a înregistrat o descreștere de la 2,95 cazuri până la 0,82 cazuri la 100 mii populație și hepatita virală D co-infecție și suprainfecție – de la 0,22 cazuri până la 0,10 cazuri la 100 mii populație.

16. În formele cronice, s-a redus indicele morbidității prin hepatita virală B cronică cu Delta antigen primar depistată de la 1,39 cazuri la 100 mii populație în anul 2011

până la 1,31 cazuri în anul 2023, purtători ai Ag HBs primar depistați - de la 91,54 cazuri până la 20,43 cazuri, dar s-a majorat prin hepatita virală B cronică fără Delta antigen primar depistată - de la 17,16 cazuri până la 22,99 cazuri, prin hepatita virală C cronică - de la 17,18 cazuri până la 44,28 cazuri, respectiv.

17. Analiza epidemiologică a morbidității prin hepatite virale acute denotă faptul că în ultimii ani ponderea hepatitelor acute provocate de virusul B s-a redus considerabil de la 96,4% în anul 1991 până la 30,0 % în anul 2023. La etapa actuală, majoritatea cazurilor de hepatită virală acută sunt determinate de virusul hepatic C, ponderea cărora a sporit de la 3,33% în anul 1991 până la 62,5% în anul 2023. Hepatitele virale D și E acute prezintă o pondere nesemnificativă în structura generală, iar în anul 2023 au fost înregistrate 3 cazuri provocate de virusul Delta și 3 cazuri de virusul hepatic E.

18. Evoluția morbidității prin hepatită virală B acută evidențiază o reducere considerabilă a morbidității atât la copii, cât și la adulți. Realizarea vaccinării contra hepatitei virale B a contribuit semnificativ la reducerea morbidității generale prin hepatită virală B acută, de la 76,6 cazuri în anul 1987 (perioada prevaccinală) până la 0,40 cazuri la 100 mii populație în anul 2023. Actualmente cazuri de hepatită virală B acută printre copii se înregistrează sporadic, variind între 1-2 cazuri anual, procesul epidemic fiind menținut din contul adulților.

19. HVB acută la copii s-a redus de la 9,7 cazuri în anul 2000 până la 0,0 cazuri la 100 mii populație în anul 2023, iar la adulți morbiditatea s-a redus de la 23,94 cazuri în anul 2000 la 0,51 cazuri la 100 mii populație în anul 2023.

20. Procesul epidemic al morbidității prin hepatită virală C acută este menținut de populația adultă, unde se înregistrează o incidență mai înaltă comparativ cu copiii. Totodată, indicii morbidității la adulți s-au redus de la 3,68 cazuri la 100 mii populație în anul 2008 până la 1,05 cazuri în anul 2023. Printre copii sunt înregistrate cazuri sporadice de infectare, cu o scădere a morbidității de la 0,43 cazuri la 100 mii populație în anul 2008 până la 0,00 cazuri în anul 2023. În anii 2020, 2021, 2022 și 2023 nu au fost înregistrate cazuri de îmbolnăvire printre copii.

21. Hepatitele virale B, C și D sunt înregistrate mai frecvent în localitățile urbane, comparativ cu cele rurale. În populația generală, în anul 2023, în localitățile urbane incidența la 100 mii populație a hepatitei virale B acute a constituit 0,42 cazuri, a hepatitei virale C acute - 0,92 cazuri și a hepatitei virale Delta acute – 0,07 cazuri, iar în localitățile rurale 0,38; 0,76 și 0,06 cazuri, respectiv. Incidența la 100 mii populație a hepatitei virale B cronică fără Delta Ag primar depistată a constituit: în localitățile urbane - 25,96 cazuri, comparativ cu localitățile rurale – 21,60 cazuri, a hepatitei virale B cronică cu Delta Ag primar depistată – 1,13 cazuri și 1,51 cazuri respectiv, și a hepatitei virale C cronică – 67,97 și 24,52, respectiv.

22. În pofida reducerii considerabile a cazurilor de HVB acută, indicii de prevalență a hepatitelor virale cronice sunt în continuă creștere și prezintă o povară semnificativă pentru sănătatea publică, determinată de consecințele acestei boli. Actualmente, hepatitele virale cronice provocate de virusul B constituie 61,03% din totalul hepatitelor virale cronice înregistrate în Republica Moldova. În dinamica multianuală, indicii de prevalență ai morbidității prin HVB cronică au sporit de la 8817

cazuri (206,4 cazuri la 100 mii populație) în anul 2000 până la 30884 cazuri (1189,8 cazuri la 100 mii populație) în anul 2023.

23. O creștere semnificativă a ratei de infectare cumulativă în cazul HVC cronice este constatată de la 10,94% în anul 2000 până la 32,68 % în anul 2023, iar indicii de prevalență ai morbidității au sporit de la 1855 cazuri (43,4 cazuri la 100 mii populație) în anul 2000 până la 16538 cazuri (637,1 cazuri la 100 mii populație) în anul 2023.

24. Estimările efectuate în baza datelor privind testările la hepatitele virale B și C realizate în laboratoare publice și private pentru anul 2020, concomitent cu datele privind seroprevalența HVB și HVC în populațiile cu risc sporit de infectare (*utilizatorii de droguri injectabile – UDI, lucrătorii sexuali - LS, bărbații care întrețin relații sexuale cu bărbați - BSB*) și alte categorii care au un risc redus de infectare, printre care și donatorii de sânge, au constituit în republică estimativ 43573 persoane cu HVB și 55834 cu HVC. Aceasta a permis determinarea faptului că din numărul estimat, doar circa 70,8% din pacienți cunosc că sunt infectați cu HVB și doar 29,6% cunosc că sunt infectați cu HVC.

25. Analiza studiilor biocomportamentale în rândul populațiilor–cheie (UDI, LS, BSB), realizate în republică (2016 și 2020), denotă o seroprevalență înaltă a hepatitei virale B și C, constituind: *în rândurile UDI* seroprevalența HVB - 3,8 în 2016 și 3,1 în 2020, iar seroprevalența HVC - 49,2 și 49,3, respectiv; *în rândurile LS* seroprevalența HVB - 11,5 în 2016 și 3,4 în 2020, iar seroprevalența HVC - 32,3 și 8,6, respectiv; *în rândurile BSB* seroprevalența HVB - 11,5 în 2016 și 3,4 în 2020, iar seroprevalența HVC - 32,3 și 8,6, respectiv.

26. Asigurarea cu servicii de prevenire a hepatitelor virale pentru persoanele afectate disproporțional/grup cu risc sporit de infectare (persoanelor UDI, LS, BSB) sunt prioritare și se bazează pe recomandările internaționale elaborate de OMS, Programul Națiunilor Unite pentru HIV/SIDA (în continuare – UNAIDS) și alte organizații internaționale, precum și pe o serie de ghiduri și standarde operaționale care reglementează furnizarea de servicii de reducere a riscurilor pentru aceste populații. Serviciile comprehensive de prevenire, precum programele de schimb de seringi și de tratament pentru dependența de opiacee pot preveni aproximativ 75% din infecțiile cu hepatită virală C.

27. Situația epidemiologică privind cirozele hepatice de etiologie virală, denotă o creștere a morbidității de 3,3 ori mai mare în anul 2023 față de anul 2000, numărul de pacienți cu ciroze hepatice de etiologie virală a sporit de la 1589 cazuri în anul 2000 până la 5311 cazuri în anul 2023. În anul 2023, ponderea cirozei hepatice cauzate de virusul B este 44,7%, a cirozei hepatice cauzate de virusul C 39,6%, a cirozei hepatice cauzate de virusul Delta 7,0% și a cirozei hepatice virale de etiologie necunoscută 8,7%. Prevalența cirozei hepatice cauzate de virusul B a sporit de la 655 cazuri (15,3 cazuri la 100 mii populație) în anul 2000 până la 2 374 cazuri (91,5 cazuri la 100 mii populație) în anul 2023, respectiv, a cirozei hepatice cauzate de virusul C de la 229 cazuri (5,4 cazuri la 100 mii populație) până la 2101 cazuri (80,9 cazuri la 100 mii populație), a cirozei hepatice virale cauzate de virusul D de la 183 cazuri (4,3 cazuri la 100 mii populație) până la 372 cazuri (14,3 cazuri la 100 mii populație).

28. Morbiditatea prin ciroze hepatice virale se menține în creștere din contul adulților. Numărul de persoane adulte cu ciroze hepatice virale a sporit cumulativ de la 1542 cazuri (46,8 la 100 mii populație) în anul 2000 până la 5311 cazuri (260,8 la 100 mii populație) în anul 2023. La copii, morbiditatea prin ciroze hepatice virale a scăzut de la 47 cazuri (4,8 cazuri la 100 mii populație) în anul 2000 până la 0 cazuri (0,0 la 100 mii populație) în anul 2023.

29. Impactul medical și socio - economic în hepatitele virale este determinat de evoluția cronică a acestor maladii cu dezvoltarea cirozei hepatice, iar unii pacienți ajung să fie depistați cu cancer hepatic primar. În Republica Moldova morbiditatea cumulativă prin tumorile maligne ale ficatului și căilor biliare a sporit de la 13,50 la 100 mii populație în anul 2016 până la 14,60 cazuri în anul 2021, iar incidența cazurilor noi depistate de tumori maligne ale ficatului și căilor biliare intrahepatice a sporit de la 7,4% în anul 2010 până la 8,5% în anul 2021, cu afectare preponderentă a bărbaților. Totodată, dinamica multianuală a morbidității în rândul bărbaților a sporit de la 8,9 % în anul 2010 până la 12,3 % în anul 2021, iar în rândul femeilor s-a redus de la 6,0 % până la 5,1 % respectiv.

30. Controlul eficient al hepatitelor virale se bazează pe eficiența sistemului de supraveghere epidemiologică, care asigură stabilirea particularităților și evoluției procesului epidemic în funcție de componentele de bază (timp real, arie geografică, persoană); stabilirea cauzelor și condițiilor apariției cazurilor de boală, depistarea izbucnirilor epidemice și prognozarea evoluției lor; monitorizarea realizării programelor naționale de control al maladiilor și evaluarea eficacității măsurilor de prevenire și control.

31. Supravegherea epidemiologică a hepatitelor virale B, C și D acute și cronice în Republica Moldova asigură circulația informației prin colectarea, analiza, interpretarea și diseminarea datelor, efectuarea analizei epidemiologice pentru stabilirea direcțiilor prioritare de profilaxie și combatere a hepatitelor virale B, C și D, cu evaluarea eficacității activităților profilactice și antiepidemice, scopul final fiind reducerea impactului consecințelor medicale și socio-economice asupra populației.

32. Sistemul de supraveghere epidemiologică a hepatitelor virale B, C și D acute prevede raportarea cazurilor în corespundere cu Clasificatorul Internațional al Maladiilor CIM10. Sistemul de evidență și raportare include declararea cazurilor de hepatită virală acută și cronică. Conform formularului statistic nr. 2 „Boli infecțioase și parazitare”, aprobat în anul 2011, compartimentul hepatite virale include: hepatita virală A; hepatita virală B acută (total cazuri), inclusiv hepatita virală B acută cu Delta antigen și separat suprainfecția acută cu Delta antigen la purtătorii cronici de AgHBs și bolnavi cu HVB cronică; hepatita virală C acută; hepatita virală E; alte hepatite virale acute; hepatita virală B cronică cu Delta antigen primar depistată; hepatita virală B cronică fără Delta antigen primar depistată; hepatita virală C cronică primar depistată; alte hepatite cronice primar depistate și purtătorii cronici de AgHBs primar depistați.

33. Prin Darea de seamă nr. 29-săn „Privind bolnavii cu hepatite cronice și ciroze hepatice”, IMSP prezintă date privind prevalența și incidența acestor patologii în funcție de vârstă, doar copii și adulți (fără dezagregarea pe categorii de vârstă), numărul de persoane care se află în evidență la finele anului gestionar cu hepatite cronice și ciroze

hepatice, și cuprinderea prin supraveghere a bolnavilor cu hepatite cronice. Totodată, acest formular de raportare nu permite efectuarea analizei detaliate a situației epidemiologice în funcție de vârsta persoanelor afectate, dezagregate după gen, categorii de risc, factori de risc, etc.

34. Indicatorii de supraveghere a hepatitelor virale, cirozelor hepatice și cancerului hepatic sunt insuficient dezagregați pentru a face o estimare, modelare, monitorizare și evaluare la nivel de țară. Sistemul de supraveghere epidemiologică existent necesită a fi ajustat pentru a permite colectarea comprehensivă și dezagregată a datelor privind hepatitele virale acute și cronice, dar totodată și datele despre ciroze hepatice, cancer hepatic primar și decese asociate hepatitelor virale B, C și D pentru a asigura evaluarea impactului acestor patologii.

35. Implementarea sistemului informațional de supraveghere a bolilor transmisibile va permite monitorizarea procesului de colectare, analiză, interpretare și diseminare sistemică a datelor și, astfel, va spori eficacitatea procesului de supraveghere epidemiologică a hepatitelor virale B, C și D și va facilita evaluarea procesului epidemic privind infecțiile nominalizate.

36. Pentru a sprijini implementarea strategiilor OMS de eliminare a hepatitelor virale până la 2030, este important ca Republica Moldova să dispună de un sistem puternic de supraveghere pentru a monitoriza impactul intervențiilor. Acest lucru evidențiază necesitatea eforturilor continue pentru îmbunătățirea calității datelor colectate și raportate.

37. Pentru realizarea eficientă a supravegherii epidemiologice, acțiunile de prevenire și control trebuie aplicate asupra a trei verigi ale procesului epidemic: sursa de infecție, mecanismul și factorii de transmitere și receptivitatea populației.

38. Imunizarea împotriva hepatitei B este una din intervențiile de bază în prevenirea hepatitei virale B și consecințele grave ale acesteia, inclusiv cirozei hepatice și carcinomului hepatocelular. Vaccinarea primară a copiilor împotriva hepatitei virale B este inclusă în Programul Național de Imunizări (PNI), începând cu anul 1995. Studiul de supraveghere a impactului vaccinării împotriva hepatitei virale B asupra copiilor născuți în anul 2013 în Republica Moldova a constatat o seroprevalență a HBsAg de 0,21%, ceea ce documentează impactul eficacității vaccinării asupra reducerii transmiterii hepatitei virale B.

39. Vaccinarea împotriva hepatitei virale B a persoanelor cu risc sporit de infectare este parte componentă a Programului Național de combatere a hepatitelor virale B, C și D. Datorită realizării Programelor naționale și teritoriale de imunizări, comparativ cu anul 2000, în anul 2023 numărul cazurilor de hepatita virală B acută s-a redus de la 751 la 12 cazuri, iar la copii de la 85 la 0 cazuri. Proporția nou-născuților care au beneficiat de vaccin împotriva HVB în termen de 24 de ore în anul 2023 este de 97,8%. Conform Strategiei Globale de eliminare a hepatitelor virale, acoperirea vaccinală contra HVB în primele 24 ore trebuie să atingă 90% până în 2030.

40. Deși sunt disponibile vaccinuri sigure și eficiente împotriva hepatitei virale B, aceste instrumente de prevenire sunt utilizate insuficient în vaccinarea contra hepatitei virale B a persoanelor cu risc sporit de infectare. În anul 2023, au fost vaccinate cu vaccin contra hepatitei virale B cu prima doză 3372 persoane, cu a doua doză 3138

persoane, cu a treia doză 2159 persoane, cu a patra doză 945 persoane. Acoperirea vaccinală contra hepatitei virale B a grupurilor cu risc sporit de infectare, în anul 2023 a avut o tendință de creștere, comparativ cu anul 2022, constituind cu I doză- 132,4 % și cu a IV doză- 265,4% și o scădere a acoperirii vaccinale cu a II doză- 69,8%, cu a III doză- 55,8%.

41. Eliminarea transmiterii perinatale a hepatitei virale B și C prezintă o componentă de bază în eliminarea hepatitelor virale și atingerea prevalenței HBsAg $\leq$ 0.1% la copiii cu vârsta mai mică de 5 ani. Toate femeile de vârstă fertilă sunt testate și tratate înainte de sarcină, pentru a preveni hepatitele virale perinatale.

42. Hepatitele virale B și C prezintă o problemă determinată de seroprevalența înaltă în populațiile-cheie: persoanele utilizatoare de droguri injectabile lucrătorii sexuali și bărbații care întrețin relații sexuale cu bărbați. Serviciile de prevenire HIV în mediul populațiilor-cheie sunt prioritare și relevante în prevenirea hepatitelor virale B și C, și se bazează pe recomandările internaționale elaborate de OMS, UNAIDS și alte organizații internaționale, precum și pe o serie de ghiduri și standarde operaționale care reglementează furnizarea de servicii de reducere a riscurilor pentru aceste populații.

43. În republică, Programele de Reducere a Riscurilor pentru populațiile-cheie își direcționează activitățile asupra minimalizării riscurilor de ordin medico-social, asociate consumului de droguri sau comportamentului sexual riscant/periculos. Serviciile de reducere a riscurilor în mediul acestor populații-cheie sunt prestate în puncte de consultanță și schimb al seringilor, în teren, prin programe de distribuire a seringilor și prezervativelor prin intermediul farmaciilor, prin intermediul unităților mobile și on-line (în special BSB, LS, persoane transgen - TG), în conformitate cu „Standardul de organizare și funcționare a serviciilor de prevenire HIV în mediul populațiilor-cheie, inclusiv a tinerilor din aceste grupuri” (aprobat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale prin Ordinul nr. 278/2020). Profilaxia, vaccinarea, diagnosticul și tratamentul hepatitelor virale este parte componentă a pachetului de servicii de prevenire HIV acordat persoanelor consumatoare de droguri, UDI, LS, BSB și TG.

44. În scopul prevenirii transmiterii infecției cu HIV, hepatite, infecții cu transmitere sexuală (în continuare ITS) în populațiile-cheie se implementează activități de prevenire, care geografic acoperă întreg teritoriul Republicii Moldova. În anul 2023 au beneficiat de servicii de prevenire 29825 de persoane din grupurile cu risc sporit de infecție, inclusiv UDI-16823, LS-7964 și BSB-5038. În perioada respectivă, în proiectele de reducere a riscurilor au fost testați la hepatita virală B 4276 persoane, la hepatita virală C 8470 persoane, dintre care, respectiv, 70 (1,64%) persoane și 712 (8,41%) persoane cu rezultat pozitiv.

45. Hepatitele virale B și C constituie o problemă pentru sistemul de sănătate în aspectul asocierii cu asistența medicală, atât la pacienți, cât și la personalul medical, iar asigurarea siguranței injecțiilor prezintă o intervenție importantă de prevenire și control al acestora. În republică este elaborat și se aplică în practică Ghidul „Siguranța injecțiilor”, aprobat prin ordinul Ministrului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 765/2015, care descrie elementele specifice procedurilor de siguranță a injecțiilor, bunele practici privind siguranța injecțiilor și măsurile de prevenire și control al

infecțiilor asociate administrării injecțiilor, factorii de risc profesionali și gestionarea accidentelor ocupaționale.

46. Comunicarea, informarea, educarea și formarea comportamentului inofensiv al populației este unul din obiectivele primordiale în creșterea gradului de conștientizare a populației despre hepatitele virale și este esențială în reducerea incidenței hepatitelor virale. În republică anual sunt organizate și desfășurate activități de informare, educare și sensibilizare a populației privind măsurile de prevenire a hepatitelor virale, inclusiv testarea la markerii hepatitelor virale și accesul la tratament specific.

47. Lucrătorii medicali realizează activități de informare a populației. În scopul sporirii gradului de alertă a fiecărei persoane, îndeosebi în rândul grupurilor la risc și a comunității privind prevenirea hepatitelor virale B, C și D, în perioada 2016-2022, cu participarea lucrătorilor medicali au fost organizate 2826 seminare de instruire, au fost elaborate 826 materiale metodico-informative, la posturile de televiziune au fost transmise 205 emisiuni, la radio s-au difuzat 89 emisiuni, în presă au fost publicate 212 articole. De asemenea, au fost susținute 21165 prelegeri, 688605 convorbiri, au fost elaborate 2012 de buletine sanitare și desfășurate 498 activități de informare în comunități.

48. Prestatorii de servicii medicale recomandă și oferă vaccinarea și testarea de screening, precum și consilierea în scop de prevenire și informare despre serviciile medicale disponibile. Totodată, asigurarea informării și consilierii de către un prestator de servicii de încredere din comunitățile afectate, crește probabilitatea acceptării și accesării intervențiilor de prevenire și screening și confirmării cazurilor noi de infecție. Astfel, este necesară dezvoltarea parteneriatelor cu organizații non-guvernamentale, grupuri comunitare în scopul oferirii informației și educației despre hepatitele virale, de asemenea cu implicarea mass-media, pentru a sensibiliza fiecare persoană, în special din comunitățile/contingentele afectate în mod disproporționat/grupuri cu risc sporit de infectare (în continuare – GRSI).

49. Îmbunătățirea capacităților prestatorilor de servicii din instituțiile de sănătate publică, asistență medicală primară, asistență specializată de ambulator și asistență spitalicească în prevenirea hepatitelor virale, implică dezvoltarea instrumentelor de instruire și realizarea instruirii prin diverse metode.

50. Diagnosticul etiologic de laborator al hepatitelor virale B, C și D se efectuează în conformitate cu algoritmul de diagnostic și definițiile de caz standard. În republică se realizează testarea de screening la hepatitele virale B și C cu teste rapide de diagnostic, sporind accesibilitatea populației la testare. În anul 2023 cu teste rapide de diagnostic au fost testate 80197 persoane din grupele la risc sporit de infectare la markerul AgHBs și 73632 persoane la markerul anti-HCV.

51. Testarea screening cu teste rapide și diagnosticul de laborator la hepatitele virale B și C sunt esențiale pentru a asigura populația cu îngrijiri clinice necesare precoce. Prin urmare, extinderea testării la hepatitele virale B și C, atât în instituțiile medico-sanitare, cât și în organizațiile comunitare precum și în punctele de testare mobile este necesară pentru a spori numărul de persoane care sunt conștiente de statutul lor seropozitiv în scopul prevenirii transmiterii infecției la persoanele contacte.

52. Utilizarea testelor screening și diagnostic pentru hepatitele virale B, C și D, inclusiv testele rapide de diagnostic, confirmarea prin teste de biologie moleculară, inclusiv GeneXpert, determinarea mutațiilor asociate cu rezistența la tratamentul antiviral prin secvențierea genelor vor contribui la diagnosticarea și inițierea tratamentului antiviral precoce. Consolidarea sistemului național de laborator va contribui la îmbunătățirea testării și diagnosticării persoanelor infectate și asigurării managementului clinic al hepatitelor virale și, prin urmare, îmbunătățirea vieții celor care necesită asistență medicală.

53. Pacienții cu hepatite virale B, C și D au acces la servicii calitative de tratament și îngrijire continuă, care se realizează în baza Protocoalelor clinice naționale. Tratamentul antiviral al bolnavilor de hepatite cronice și ciroze hepatice virale B, C, D este accesibil, inclusiv pentru pacienții din penitenciare și se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului Ministrului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 1315/2018 cu privire la modificarea Ordinului Ministrului Sănătății nr. 641/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedura de includere a pacienților în terapia antivirală a hepatitelor cronice și cirozelor hepatice virale B, C, D la copii și adulți, Ordinului Ministrului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 1314/2018 cu privire la instituirea Comisiei specializate a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale pentru inițierea tratamentului antiviral.

54. Din momentul inițierii tratamentului antiviral (noiembrie 2016 – decembrie 2023) au fost examinate peste 30 mii dosare ale pacienților cu HVC și HVB /HVD și au fost incluși în tratamentul antiviral 30115 pacienți (inclusiv în anul 2023- 2695 pacienți), din care 22559 pacienți cu HCV (în anul 2023 – 1468) și 7556 pacienți cu HBV/HDV (în anul 2023 – 1227, din care 1144 cu HBV și 83 cu HDV). În perioada 2016-2023, în tratament antiviral au fost incluși 87 de copii (inclusiv în anul 2023-18 copii), respectiv 54 cazuri cu hepatite cronice virale C (inclusiv în anul 2023 – 6 copii) și 33 copii cu hepatite cronice virale HBV/HDV (inclusiv în anul 2023 – 12 copii).

55. De asemenea, au fost incluși în tratament antiviral 560 pacienți din instituțiile penitenciare (inclusiv în anul 2023 - 77 pacienți), respectiv 539 pacienți cu hepatite cronice virale HCV (inclusiv în anul 2023-76 pacienți) și 21 pacienți cu hepatite cronice virale HBV/HDV (inclusiv în anul 2023- 1 pacient).

56. Administrarea tratamentului antiviral pe termen lung poate preveni evoluția HVBC și a HVDC în ciroză hepatică și/sau carcinom hepatocelular, îmbunătățind astfel calitatea vieții pacienților cu hepatite virale cronice, iar scopul tratamentului infecției cu HVC este vindecarea infecției cu HVC care corespunde în peste 95% din cazuri.

57. Povara bolilor hepatice continuă să crească în Republica Moldova, iar impactul acestor patologii este determinat de morbiditatea înaltă prin hepatite cronice care pot evolua în ciroza hepatică și/sau cancer hepatic. Durata dezvoltării hepatitei cronice este îndelungată, pacienții fiind diagnosticați în fază destul de avansată a bolii din cauza evoluției asimptomatice.

58. Impactul medical și socio-economic al hepatitei cronice, cirozei hepatice și cancerului hepatic primar implică costuri directe considerabile pentru serviciile de asistență medicală publică. Povara patologiilor hepatice este determinată de numărul

mare de ani potențiali de viață pierduți (APVP): 127,03 ani APVP în hepatita cronică, 23 731 ani APVP în ciroza hepatică și 2708 ani APVP în cancerul hepatic.

59. Pacienții cu hepatită cronică pierd în medie 13,1 ani din viață, cei cu ciroză hepatică – 11,5 ani și cei cu cancer hepatic – 9,5 ani până la vârsta de 70 de ani, vârsta medie a speranței la viață.

60. Pe măsură ce numărul pacienților cu hepatită cronică, ciroză hepatică și cancer hepatic crește, se observă și o creștere a cheltuielilor suportate atât de stat, cât și de pacienți pentru tratamentul acestor afecțiuni. Analiza efectuată pentru perioada 2009-2020 a evidențiat pierderi economice totale de 5,6 miliarde de lei, generate de hepatita cronică, ciroza hepatică și cancerul hepatic.

III. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PROGRAMULUI

61. Prezentul program are ca scop eliminarea hepatitelor virale ca amenințare majoră la adresa sănătății publice în Republica Moldova prin reducerea transmiterii hepatitelor virale și asigurarea accesului la servicii de prevenire, testare și diagnostic, tratament, și îngrijire, sigure, accesibile și eficiente. Obiectivul general și obiectivele specifice ale programului sunt aliniate la obiectivele globale de sănătate, care subliniază eliminarea hepatitei virale ca amenințare majoră la adresa sănătății publice până în anul 2030, iar țintele propuse sunt specifice continentului european, fiind concentrate pe virusul hepatitei B și virusul hepatitei C.

62. Obiectivul general al programului este reducerea morbidității hepatitelor virale B, C, D acute și cronice, complicațiilor și consecințelor acestora prin implementarea intervențiilor cuprinzătoare și de înaltă calitate, centrate pe persoană, de prevenire, testare, diagnostic, tratament și îngrijire, bazate pe unități de sănătate și cu implicarea comunităților și a organizațiilor societății civile.

63. Pentru a atinge scopul și obiectivul general sunt stabilite următoarele obiective specifice:

64. Obiectivul specific 1. Prevenirea noilor infecții cu virusul hepatitic B, C și D cu reducerea a 20% din numărul de cazuri de hepatite virale forme acute, către anul 2028.

Pentru atingerea acestui obiectiv, vor fi implementate activități de profilaxie și prevenire a riscurilor de îmbolnăvire, precum și testarea pentru depistarea precoce a persoanelor infectate. Va fi asigurată vaccinarea împotriva hepatitei B pentru persoanele expuse și cu risc crescut de infectare, vor fi adoptate măsuri pentru prevenirea transmiterii materno-fetale a hepatitei virale B și se vor aplica proceduri sigure de administrare a injecțiilor în instituțiile medico-sanitare.

65. Obiectiv specific 2. Asigurarea unui acces larg al populației la testarea și diagnosticul de laborator a hepatitelor virale B, C și D și atingerea a 85 % grad de depistare persoane cu HVB și 55 % persoane cu HVC din numărul estimativ, către anul 2028.

Obiectivul vizează elaborarea unui cadru normativ pentru testarea și diagnosticul de laborator al hepatitelor virale, asigurarea accesului la testarea și diagnosticul de laborator

pentru hepatitele virale B, C și D, precum și înființarea unui laborator național de referință pentru hepatitele virale, care să contribuie la eficientizarea și monitorizarea calității testării și diagnosticului acestora..

66. Obiectivul specific 3. Asigurarea tratamentului, îngrijirii și monitorizării persoanelor cu hepatite virale cu includerea în tratament antiviral a 50% din numărul de persoane diagnosticate cu hepatita virală B și D eligibili și 90% diagnosticate cu hepatita virală C.

Se va asigura tratament antiviral pentru toate persoanele diagnosticate cu hepatită virală B, C și D, precum și evaluarea și monitorizarea continuă a acestora. De asemenea, va fi consolidat cadrul normativ referitor la tratamentul și monitorizarea pacienților cu hepatite virale B, C și D.

67. Obiectivul specific 4. Asigurarea implicării comunităților afectate și organizațiilor societății civile în prestarea serviciilor de prevenire, testare și tratament pentru hepatitele virale B, C și D într-un mediu incluziv, nediscriminatoriu și de susținere.

Pentru atingerea acestui obiectiv specific, vor fi implementate activități integrate destinate reducerii stigmatizării și discriminării persoanelor din grupurile expuse și cu risc crescut de infectare cu virusuri hepatice. Se va oferi suport persoanelor din aceste grupuri, inclusiv prin informarea privind statutul lor, inițierea tratamentului și asigurarea continuității acestuia.

68. Obiectivul specific 5: Asigurarea supravegherii epidemiologice a hepatitelor virale B, C, D și monitorizării „cascadei” serviciilor de testare, tratament și îngrijire.

Activitățile necesare pentru atingerea acestui obiectiv specific includ consolidarea sistemului de supraveghere epidemiologică a hepatitelor virale la nivel național și susținerea cercetărilor științifice în domeniul prevenirii, controlului și dezvoltării strategiilor de tratament curativ pentru virusurile hepatitei B, C și D.

IV. IMPACTUL PREZENTULUI PROGRAM

69. Prezentul Program stabilește obiectivele pe termen mediu, asigurând evoluția și realizarea viziunii pe termen lung, care tinde spre eliminarea hepatitelor virale în Republica Moldova.

1. Prezentul Program este conceput pentru:

1) reducerea:

a) infecțiilor acute cu hepatită virală B și hepatită virală C cu 20%;

b) mortalității prin ciroze hepatice cu 20%.

2) atingerea:

a) 85,6% de persoane diagnosticate cu infecție cronică cu virus hepatitic B și număr 55,4% de persoane cu infecție cronică virus hepatitic C din numărul estimat;

b) ratei de 95% vindecare în HVC cronică printre persoanele care au finalizat tratamentul;

3) asigurarea:

- a) informării, comunicării și conștientizării în rândul populației privind hepatitele virale;
- b) vaccinării împotriva hepatitei virale B a persoanele cu risc sporit de infectare;
- c) accesului la testare și diagnostic de laborator a hepatitelor virale;
- d) tratamentului antiviral cu acțiune directă pentru hepatitele virale B și C;
- e) colaborării multisectoriale, cu implicarea factoriilor de decizie, comunităților și societății civile în abordarea hepatitelor virale și consecințele acestora.

70. În tabelul de mai jos sunt redați indicatori de rezultat, și stabilite țintele intermediare și finale ale acestora.

Tabel nr. 1

Indicatori de rezultat, și țintele intermediare și finale ale acestora.

Obiectivul general	Obiectivul specific	Indicatorul de rezultat	Valoarea de referință	Ținta intermediară	Ținta finală
<i>Reducerea morbidității hepatitelor virale B, C, D prin implementarea intervențiilor de înaltă calitate de prevenire, diagnostic, tratament și îngrijire centrate pe persoane și cu implicarea comunităților și a organizațiilor societății civile.</i>	Obiectiv specific 1. Prevenirea noilor infecții cu virusul hepatitic B, C și D acute cu reducerea incidenței acestora cu 20% către anul 2028.	Incidența hepatitei virale B acute Incidența hepatitei virale C acute Incidența hepatitei virale D acute	Incidența hepatitei virale B acute - 0,39 Incidența hepatitei virale C acute - 0,82 Incidența hepatitei virale D acute - 0,07	Hepatita virală B acută - 0,31 Hepatita virală C acută - 0,74	Hepatita virală B acută - 0,23 Hepatita virală C acută - 0,66 Hepatita virală D acută - 0,02
	Obiectivul specific 2. Asigurarea unui acces larg al populației la testarea și diagnosticul de laborator a hepatitelor virale B, C și D și atingerea a 85 % grad de depistare persoane cu HVB și 55 % persoane cu HVC din numărul estimativ, catre anul 2028	1. Proporția persoanelor care trăiesc cu infecție cronică cu VHB diagnosticate (din numărul estimativ de persoane cu HVB) 2. Proporția persoanelor care trăiesc cu infecție cronică cu VHC diagnosticate (din numărul estimativ de persoane cu HVC) 3. Proporția persoanelor care trăiesc cu infecție cronică cu VHD diagnosticate (din numărul estimativ de	1. HVB 70,8 % 2. HVC 29, 6% 3. HVD 60,4 %	1. HVB 77,0 % 2. HVC 40,0 %	1. HVB 85,6% 2. HVC 55,4 % 3. 71,5 %

		persoane cu HVD)			
	Obiectivul specific 3. Asigurarea tratamentului, îngrijirii și monitorizării persoanelor cu hepatite virale cu includerea în tratament antiviral a 50% din numărul de persoane diagnosticate cu hepatita virală B eligibili și 90% diagnosticate cu hepatita virală C.	1. Procentul persoanelor cu HVB diagnosticați, în tratament antiviral din cei eligibili 2. Procentul persoanelor cu HVC vindecate	1. 14,2% 2. 39,6%	1. 16 % 2. 42,0 %	1.18,3% 2. 45,0 %
	Obiectivul specific 4. Asigurarea implicării comunităților afectate și organizațiilor societății civile în prestarea serviciilor de prevenire, testare și tratament pentru hepatitele virale B, C și D într-un mediu incluziv, nediscriminatoriu și de susținere.	-	-	-	-
	Obiectivul specific 5. Asigurarea supravegherii epidemiologice a hepatitelor virale B, C, D și monitorizării "cascadei" serviciilor de testare, tratament și îngrijire	-	-	-	-

71. Programul reprezintă o viziune pe termen de 5 ani și subliniază țintele naționale trasate în Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” și Strategia națională de sănătate „Sănătatea 2030” prin angajamentul global, asumat de Republica Moldova, de a dezvolta o societate sănătoasă și de a proteja dreptul fiecăruia de a se bucura de cel mai înalt standard de sănătate fizică și mintală realizabil, care include prioritățile majore de sănătate reflectate prin cele 20 de ținte cu 40 de indicatori încorporați de ODD 3, ODD 2, ODD 5 și ODD 16, inclusiv: boli transmisibile, acces pentru toți la medicamente, eficiente, calitative și sigure.

V. COSTURI DE IMPLEMENTARE

72. Estimarea generală a costurilor pentru implementarea și realizarea prezentului Program a fost efectuată în baza obiectivelor și activităților identificate, a directivelor și instrumentelor disponibile în experiența națională și internațională și în baza determinării costului per serviciu, sau buget global, după caz. Costul estimativ al prezentului Program pentru anii 2024-2028 este de **227855933,69 lei**.

În tabelul de mai jos sunt redate costurile estimative pentru fiecare an de implementare, per fiecare Obiectiv specific.

Tabel nr. 2

Costuri estimative pentru fiecare an de implementare, per obiectiv (sumele în lei)

	2024	2025	2026	2027	2028	TOTAL 2024 -2028
Obiectiv 1	701927,40	3093195,00	3231060,00	2600195,00	3077400,00	12703777,40
Obiectiv 2	4865561,23	5739761,04	7228680,00	6790730,00	6778700,00	31403432,26
Obiectiv 3	26529602,20	30036753,61	36912164,60	36666706,09	40152852,53	170298079,02
Obiectiv 4	0,00	0,00	332260,00	302800,00	261195,00	896255,00
Obiectiv 5	1927600,00	3533195,00	3433200,00	1852795,00	1807600,00	12554390,00
TOTAL	34024690,82	42402904,64	51137364,60	48213226,09	52077747,53	227855933,69

73. Implementarea programului se va efectua în limitele alocațiilor aprobate în aceste scopuri în bugetele autorităților/instituțiilor implicate, în FAOAM, din sursele partenerilor de dezvoltare, precum și din alte surse conform legislației. În tabelul de mai jos sunt redate costurile în funcție de categorie, sursă de finanțare și valorile cumulative ale costurilor preconizate cu activitățile Programului.

Tabel nr. 3

Costuri estimative pentru fiecare an de implementare în funcție de sursa de finanțare (sumele în lei)

	2024	2025	2026	2027	2028	TOTAL 2024-2028
Necesitatea totală	34024690,82	42402904,64	51137364,60	48213226,09	52077747,53	227855933,69
Bugetul de stat/ Ministerul Sănătății	22624425,12	25583518,04	28959048,00	32241639,48	35285885,93	144694516,57
FAOAM/CNAM	10407665,70	13038466,60	13892266,60	14702266,60	15566266,60	67606932,12
Alte surse (externe/donatori)	992600,00	3780920,00	8286050,00	1269320,00	1225595,00	15554485,00

VI. RISCURI DE IMPLEMENTARE

74. Pentru realizarea prezentului Program au fost identificate următoarele riscuri:

1) *Risc înalt:* capacități financiare și umane limitate, fapt ce va impune o implementare dificilă și fragmentată a obiectivelor stabilite în Program. Efectele acestui risc vor putea fi diminuate printr-o coordonare la nivel guvernamental, o monitorizare și o evaluare riguroasă a procesului de implementare, prin colaborarea cu OMS din țară și cu partenerii de dezvoltare

2) *Risc mediu*: lipsa unei unități de coordonare a prezentului Program. Efectele acestui risc pot fi diminuate prin constituirea Consiliului de coordonare a implementării Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru a asigura o coordonare eficientă, partajarea resurselor și asigurarea expertizei în scopul evitării duplicării activităților, fiind implicate instituțiile responsabile pentru implementarea programului, activitatea căruia nu va necesita resurse financiare suplimentare.

3) *Risc scăzut*: asigurarea insuficientă cu personal medical calificat pentru implementarea programelor la nivel național și teritorial. Efectele acestui risc vor putea fi diminuate prin repartizarea tinerilor specialiști în instituțiile medico-sanitare din teritoriile administrative.

VII. AUTORITĂȚI/INSTITUȚII RESPONSABILE SAU CARE CONTRIBUIE LA IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI

75. Responsabili pentru implementarea prezentului program sunt Ministerul Sănătății, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, Centrul de achiziții publice centralizate în sănătate, Instituțiile medico-sanitare de asistență medicală primară, spitalicească și de cercetări științifice în domeniul medicinei, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, IMSP Spitalul Clinic de Boli Infecțioase „Toma Ciorbă”, IMSP Institutul Mamei și Copilului, IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”, IMSP Institutul Oncologic, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Organizațiile nonguvernamentale și internaționale, în colaborare cu alte autorități publice centrale și locale și Academia de Științe a Moldovei.

76. Prevederile prezentului Program sunt valabile și obligatorii pentru toate instituțiile implicate în combaterea hepatitelor virale, indiferent de statutul juridic, care vor respecta integral cadrul normativ și vor furniza date necesare evaluării activității și supravegherii epidemiologice în teritoriu.

VIII. PROCEDURI DE RAPORTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE A PROGRAMULUI

77. Activitățile de monitorizare, evaluare și raportare privind prezentul Program au loc pe toată perioada de implementare a acestuia. Acțiunile specificate în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2024 – 2028, includ atât colectarea, prelucrarea și analiza datelor de monitorizare, identificarea erorilor sau a efectelor neprevăzute, cât și eventualele rectificări de conținut și formă ale măsurilor și activităților planificate.

78. Monitorizarea și evaluarea implementării prezentului Program va fi efectuată de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică (în continuare - ANSP) prin intermediul sistemului de raportare, precum și prin evaluări selective ale performanței activităților în cadrul instituțiilor medico-sanitare de asistență medicală primară și spitalicească, subdiviziunile teritoriale ale ANSP.

79. Coordonarea întregului proces de monitorizare și evaluare este responsabilitatea Ministerului Sănătății, cu implicarea altor entități guvernamentale, în colaborare cu organizațiile neguvernamentale și partenerii internaționali.

80. În cadrul procesului de monitorizare vor fi elaborate rapoarte anuale de progres, care vor include informații despre implementarea acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2024 – 2028.

81. Autoritățile/instituțiile responsabile sau care contribuie la implementarea Programului, către data de 1 martie vor remite note informativă privind implementarea Programului Național de combatere a hepatitelor virale B, C și D în adresa Ministerului Sănătății, iar Ministerul Sănătății va informa anual, către data de 31 martie, Guvernul privind implementarea Programului.

82. Performanța prezentului Program va fi evaluată în baza indicatorilor de progres, care vor reflecta realizarea activităților expuse în planul de acțiuni, a indicatorilor de rezultat, care vor monitoriza îndeplinirea obiectivelor specifice și a intervențiilor, precum și a indicatorilor de impact, care vor reflecta evoluarea schimbărilor în starea de sănătate a populației în Republica Moldova.

Anexă
la Programul național de combatere
a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2024-2024

Planul de acțiuni
privind implementarea Programului național de combatere
a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2024 – 2028

Scopul: Eliminarea hepatitelor virale ca amenințare majoră la adresa sănătății publice în Republica Moldova prin reducerea transmiterii hepatitelor virale și asigurarea accesului la servicii de prevenire, testare, diagnostic, tratament, și îngrijire, sigure accesibile și eficiente

Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri
Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
Obiectivul general: Reducerea morbidității hepatitelor virale B, C, D prin implementarea intervențiilor de înaltă calitate de prevenire, diagnostic, tratament și îngrijire centrate pe persoane și cu implicarea comunităților și a organizațiilor societății civile.												
Obiectiv specific 1. Prevenirea noilor infecții cu virusul hepatitic B, C și D acute cu reducerea incidenței acestora cu 20% către anul 2028.												
Indicator:		Sursa:							Valoarea de referință:			
Incidența hepatitei virale B acute Incidența hepatitei virale C acute Incidența hepatitei virale D acute		Statistica națională							Incidența hepatitei virale B acute -0,39 Incidența hepatitei virale C acute -0,82 Incidența hepatitei virale D acute – 0,07			

							Ținta : Hepatita virală B acută - 0,23 Hepatita virală C acută - 0,66 Hepatita virală D acută - 0,02					
Acțiunea 1.1. Promovarea activităților de profilaxie și prevenire a riscurilor de îmbolnăvire și testării în scopul depistării precoce a persoanelor infectate și a unui mod de viață sănătos												
Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termen de înplemntare	Instituții Responsabile	Parteneri
Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
1.1.1. Implementarea campaniilor de informare și conștientizare pentru diferite grupuri populaționale privind măsurile de prevenire, reducerea riscului de infectare și depistarea precoce a bolii	4 campanii de informare și conștientizare		180000 00,00	1884000, 00	1884000, 00	1884000, 00			745200 0,00	Anual Trim. I-IV	Ministerul Sănătății (în continuare – MS) Compania Națională de asigurări în medicină (în continuare – CNAM) ANSP	OMS UNAIDS Fundația Națiunilor Unite pentru Copii (în continuare - UNICEF)
1.1.2 Realizarea studiului național privind cunoștințe, aptitudini și practici în domeniul hepatitelor virale	1 studiu realizat	334600,00						334600,00		2024, Trim. IV	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	OMS UNICEF UNAIDS

1.2 Asigurarea vaccinării împotriva hepatitei virale B a persoanelor expuse și cu risc sporit de infectare												
Indicator: Rata vaccinării împotriva hepatitei virale B a persoanelor expuse și cu risc sporit de infectare		Sursa: Statistica națională								Valoarea de referință: Rata vaccinării împotriva hepatitei virale B a persoanelor expuse și cu risc sporit de infectare cu I doză - 132%, cu a doua doză - 69%, cu a III doză - 55,8%, cu a IV doză 265,4% , din cei identificați cu necesitate de vaccinare		
										Ținta: Rata vaccinării împotriva hepatitei virale B a persoanelor expuse și cu risc sporit de infectare cu I doză - 90%, cu a doua doză - 80%, cu a III doză -70%, cu a IV doză - 60%, din cei identificați cu necesitate de vaccinare		
Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri
Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
1.2.1. Asigurarea achiziționării vaccinului împotriva hepatitei virale B pentru vaccinarea persoanelor expuse și cu risc sporit de infectare	64200 doze de vaccin achiziționate	365027,40	558900,00	572700,00	572700,00	572700,00			2642027,40	Anual Trim. III	MS CNAM ANSP	

1.2.2. Realizarea vizitelor de suport consultativ metodic în vaccinarea împotriva hepatitei virale B a persoanelor expuse și cu risc sporit de infectare	20 de vizite realizate	2300,00	2300,00	2300,00	2300,00	2300,00	11500,00			Anual Trim. II, III	ANSP Prestatorii de servicii medicale (în continuare – IMSP) Asistența medicală primară (în continuare - AMP)	
1.2.3 Desfășurarea atelierelor de lucru pentru îmbunătățirea vaccinării împotriva hepatitei virale B a grupurilor cu risc sporit de infectare	6 ateliere de lucru realizate		141195,00		141195,00			282390,00		2025, Trim. III 2027, Trim. III	ANSP IMSP AMP	OMS UNICEF UNAIDS

1.3. Implementarea măsurilor în scopul eliminării transmiterii de la mamă la copil a hepatitei virale B

Indicator:		Sursa:				Valoarea de referință:					
1. Proporția nou-născuților care au beneficiat de vaccin împotriva HVB în termen de 24 de ore 2. Proporția copiilor (<12 luni) vaccinați cu a treia doză de vaccin împotriva hepatitei B (HepB3) 3. Seroprevalența AgHBs la copii cu vârsta de 5 ani/ în cohortele vaccinate		Statistica națională privind vaccinarea Rapoarte privind testarea la hepatitele virale Studii de seroprevalență Ag HBs la copii cu vârsta de 5 ani				1. 97,8% anul 2023 2. 81,1% (MD -89%) anul 2023 3. 0.2% (studiul de seroprevalență 2020)					
						Ținta: 1. ≥98% 2. ≥95% 3. 0,1%					
Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei				Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri

Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
1.3.1 Elaborarea ghidului practic privind prevenirea transmiterii de la mamă la copil a hepatitelor virale B și C	1 ghid practic elaborat			144000,00				144000,00		2026, Trim. III	ANSP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	OMS UNICEF UNAIDS
1.3.2 Elaborarea formelor statistice de raportare a gravidelor cu hepatită virală B și C	1 formular statistic de raportare elaborat			144000,00				144000,00		2026 Trim. IV	ANSP IMSP AMP	OMS UNICEF UNAIDS
1.3.3. Desfășurarea activităților de instruire în scopul îmbunătățirii capacităților lucrătorilor medicali privind prevenirea transmiterii de la mamă la copil a hepatitelor virale B și C și raportarea datelor	4 ateliere de lucru realizate			188260,00				188260,00		2026, Trim. III	ANSP IMSP AMP	OMS UNICEF UNAIDS
1.3.4 Realizarea studiului de seroprevalență a AgHBs în cohortele vaccinate de copii cu vârsta de până la 5 ani	1 studiu realizat					618400,00		618400,00		2028	MS ANSP IMSP	OMS UNICEF UNAIDS
1.4. Asigurarea prevenirii transmiterii hepatitelor virale în grupurile cu risc sporit de infectare în cadrul programelor de reducere a riscurilor												

Indicator:		Sursa:							Valoarea de referință: 143			
Numărul de ace - seringi distribuite anual per persoană care injectează droguri		Rapoarte anuale privind serviciile de prevenire a hepatitelor virale în cadrul programelor de reducere a riscurilor							Ținta: 150			
Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri
Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
1.4.1. Elaborarea instrucțiunii privind referirea/ însoțirea persoanele cu risc sporit de infectare (UDI, LS, BSB) la vaccinare contra hepatitei virale B și tratament antiviral	1 instrucțiune elaborată		144000,00					144000,00		2025 Trim. II	ANSP IMSP Spitalul clinic de boli infecțioase „Toma Ciorbă” (în continuare SCBITM)	OMS UNICEF UNAIDS
1.4.2. Realizarea cercetării operaționale privind barierele și oportunitățile în prestarea serviciilor de prevenire, testare și tratament la hepatitele virale a persoanelor cu risc sporit de infectare (UDI, LS, BSB)	1 cercetare realizată			295800,00				295800,00		2026, Trim. II	ANSP IMSP SCBITM	OMS UNICEF UNAIDS

1.5. Asigurarea aplicării siguranței injectiilor în IMS												
Indicator: 1. Proporția de injecții sigure pentru îngrijirea sănătății 2. Rata acoperirii donatorilor de sânge cu screening calitativ la HVB și HVC		Sursa: Studii/ cercetări operaționale /evaluări							Valoarea de referință:			
									1. 0 2. 100%			
									Ținta: 1. 100% 2. 100%			
Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri
Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
1.5.1 Elaborarea curriculei de pregătire privind infecțiile asociate asistenței medicale în rândul lucrătorilor medicali, în contextul prevenirii transmiterii asociate asistenței medicale a hepatitelor virale B, C și D, în cadrul Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”și CEMCPMFSM	2 curricule elaborate		144000,00					144000,00		2025, Trim. III	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și Centrul de Excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo” (în continuare – CEMCPMFS M)	OMS UNICEF UNAIDS

1.5.2. Realizarea studiului privind siguranța injecțiilor în IMS	1 studiu realizat		302800,00					302800,00		2025, Trim. II	ANSP IMSP	OMS UNICEF UNAIDS
Obiectivul specific 2. Asigurarea unui acces larg al populației la testarea și diagnosticul de laborator a hepatitelor virale B, C și D și atingerea a 85 % grad de depistare persoane cu HVB și 55 % persoane cu HVC din numărul estimativ, către anul 2028												
2.1 Fortificarea cadrului normativ privind testarea și diagnosticul de laborator a hepatitelor virale și asigurarea monitorizării acestora												
Indicator:			Sursa:					Valoarea de referință:				
1. Proporția persoanelor care trăiesc cu infecție cronică cu HVB diagnosticate (din numărul estimativ de pesoane cu HVB)			Rapoarte anuale privind testarea și diagnosticul de laborator la hepatitele virale (dezagregări teste TRD, ELISA, PCR, Xpert, număr persoane testate, număr teste efectuate, număr teste pozitive)					1. HVB 70,8 %				
2. Proporția persoanelor care trăiesc cu infecție cronică cu HVC diagnosticate (din numărul estimativ de pesoane cu HVC)								2. HVC 29, 6%				
3. Proporția persoanelor care trăiesc cu infecție cronică cu HVD diagnosticate (din numărul estimativ de pesoane cu HVD)								3. HVD 60,4 %				
								Ținta:				
								1. HVB 85,6%				
								2. HVC 55,4 %				
								3. HVD 71,5 %				
Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri
Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			

2.1.1. Elaborarea Ghidului privind testarea și diagnosticul de laborator al hepatitelor virale	1 ghid elaborat și aprobat		144000,00					144000,00		2025, Trim. III	ANSP MS	OMS UNICEF UNAIDS
2.1.2 Elaborarea formularului statistic de raportare a testării la hepatitele virale	1 formular de raportare elaborat		144000,00					144000,00		2025, Trimestrul III	ANSP	OMS UNICEF UNAIDS
2.1.3 Elaborarea modului electronic de raportare a testării și diagnosticului la hepatitele virale în cadrul registrului electronic	1 modul electronic elaborat			1256000,00				1256000,00		2026, Trim. III	ANSP	OMS UNICEF UNAIDS
2.1.4 Fortificarea capacităților în efectuarea testării și diagnosticului de laborator a hepatitelor virale	6 ateliere de lucru realizate		94130,00	94130,00	94130,00			282390,00		2025-2027 Trim. I II-IV	ANSP IMSP AMP	OMS UNICEF UNAIDS
2.2. Asigurarea testării și diagnosticului de laborator al hepatitelor virale B, C și D												
Indicator:		Sursa:						Valoarea de referință:				
Numărul de persoane testate TRD la HVB		Rapoarte anuale privind testarea și diagnosticul de laborator la hepatitele virale						Numărul de persoane testate TRD la HVB – 80197 anul 2023				
Numărul de persoane testate TRD la HVC								Numărul de persoane testate TRD la HVC -73632, anul 2023				

							Ținta: Numărul de persoane testate TRD la HVB - 137800 Numărul de persoane testate TRD la HVC - 185500					
Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri
Sub acțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
2.2.1 Asigurarea achiziționării TRD pentru testarea de screening la HVB	652960 teste achiziționate	1125720,00	1125720,00	1144800,00	1240200,00	1240200,00	5876640,00			Anual, Trim.III	ANSP MS Centrul de achiziții publice centralizate în sănătate (în continuare – CAPCS)	
2.2.2 Asigurarea achiziționării TRD pentru testarea de screening la HVC	764100 teste achiziționate	1125000,00	1125000,00	1431000,00	1526400,00	1669500,00	6876900,00			Anual Trim. III	ANSP MS CAPCS	
2.2.3 Asigurarea achiziționării testelor ELISA pentru testarea de screening la HVD	6160 teste achiziționate	35400,00	35400,00	36000,00	39000,00	39000,00	184800,00			Anual Trim. III	ANSP MS CAPCS	

2.2.4 Asigurarea achiziționării testelor pentru confirmarea de laborator a diagnosticului de hepatită virală B, prin tehnici de biologie moleculară	6160 teste achiziționate	472000,00	472000,00	480000,00	520000,00	520000,00	2464000,00			Anual Trim. III	ANSP MS CAPCS	
2.2.5 Asigurarea achiziționării testelor pentru confirmarea de laborator a diagnosticului de hepatită virală C, prin tehnici de biologie moleculară	14417 teste achiziționate	943396,23	943396,23	1200000,00	1280000,00	1400000,00	5766792,45			Anual Trim. III	ANSP MS CAPCS	
2.2.6 Asigurarea achiziționării testelor pentru confirmarea de laborator a diagnosticului de hepatită virală D, prin tehnici de biologie moleculară	432 teste achiziționate	61950,00	61950,00	63000,00	68250,00	68250,00	323400,00			Anual Trim. III	ANSP MS CAPCS	
2.2.7 Asigurarea achiziționării consumabilelor de laborator necesare pentru confirmarea diagnosticului de laborator al hepatitelor virale B, C și D	20576 consumabile achiziționate	8845,00	8845,00	10500,00	11250,00	12000,00	51440,00			Anual Trim. III	ANSP MS CAPCS	

2.2.8 Efectuarea vizitelor de monitorizare și acordare a suportului metodic și practic privind testarea și diagnosticul de laborator al hepatitelor virale B, C și D	20 vizite de monitorizare	2300,00	2300,00	2300,00	2300,00	2300,00	11500,00			Anual Trim. II-IV	ANSP	OMS UNICEF UNAIDS
2.3 Asigurarea identificării genotipurilor a hepatitelor virale prin secvențiere.												
Indicator: Rata pacienților cu hepatite virale B și C cu eșec terapeutic asigurați cu secvențierea genomului		Sursa: Rapoarte anuale privind secvențierea genomului în hepatitele virale B și C						Valoarea de referință: 2%				
								Ținta: 0%				
Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri
Sub acțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
2.3.1 Elaborarea procedurii operaționale standard pentru secvențierea genomului a virusurilor hepatice	O procedură operațională standard elaborată		96000,00					96000,00		2025 Trim. II-IV	ANSP	OMS UNICEF UNAIDS

2.3.2 Asigurarea achiziționării reagenților pentru tehnicile de secvențiere pentru pacienții cu eșec în tratament antiviral	1014 reagenți achiziționați pentru tehnicile de secvențiere	1090950,00	1272250,00	1426950,00	1579200,00	1731450,00	7100800,00			Anual Trim. III -IV	ANSP	
2.4 Asigurarea eficienței monitorizării calității testării și diagnosticului hepatitelor virale prin crearea laboratorului național de referință în hepatitele virale în cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică												
Indicator: Sistem de monitorizare a calității testării și diagnosticului de laborator funcțional		Sursa: Rapoarte anuale privind testarea și diagnosticul de laborator la hepatitele virale						Valoarea de referință: 0				
								Ținta: 1				
Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri
Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
2.4.1 Elaborarea cadrului normativ pentru crearea și funcționarea laboratorului de referință în hepatite virale	1 document normativ elaborat și aprobat		144000,00					144000,00		2025 Trim. III	ANSP	OMS UNICEF UNAIDS
2.4.2 Asigurarea achiziționării testelor pentru efectuarea	852 teste achiziționate		70769,81	84000,00	90000,00	96000,00	340769,81			Anual Trim. III	ANSP	

controlului calității rezultatelor diagnosticului de laborator în hepatite virale												
2.4.3 Asigurarea achiziționării unui echipament PCR (analizator prin tehnici de biologie moleculară) pentru efectuarea controlului calității	1 echipament PCR achiziționat				340000,00			340000,00		2027 Trim. III	ANSP	OMS UNICEF UNAIDS
Obiectivul specific 3. Asigurarea tratamentului, îngrijirii și monitorizării persoanelor cu hepatite virale, cu includerea în tratament antiviral a 50% din numărul de persoane diagnosticate cu hepatita virală B eligibili și 90% diagnosticate cu hepatita virală C.												
3.1. Asigurarea persoanelor diagnosticate cu hepatită virală B, C și D cu tratament antiviral eficiente, calitative și sigure												
Indicator:		Sursa:					Valoarea de referință:					
1. Procentul persoanelor cu HVB diagnosticați, în tratament antiviral din cei eligibili		Rapoarte anuale privind tratamentul antiviral al pacienților cu hepatite virale					1. Diagnosticați HVB /tratament 70,8 % / 14,2% (30884/6222)					
2. Procentul persoanelor cu HVC vindecate							2. Diagnosticați HVC/ tratament 29,6% /39,6% (16538//22126)					
3. Proporția persoanelor care trăiesc cu HIV/vindecăți de hepatita virală C							3. Date lipsesc					
							Ținta:					
							1. 85%/ 18,3% (37044/8012)					
							2. 55,4%/ /45,2% (30955//25283)					
							3. Date lipsesc					
Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri

Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
3.1.1 Asigurarea achiziționării medicamentelor antivirale pentru pacienții cu hepatită virală B cronică	7620 pacienți asigurați cu tratament	1014250,68	1314819,22	1567814,83	1820810,45	2073806,06	7791501,24			Anual Trim. II și IV	MS IMSP Asociațiile Medicale Teritoriale (în concitnuare AMT) SCBITC CAPCS Agenția Medicament ului și Dispozitivele or Medicale (în continuare - AMDM)	
3.1.2 Asigurarea achiziționării medicamentelor antivirale pentru pacienții cu hepatită virală C acută și cronică	12805 pacienți asigurați cu tratament	8216093,89	9886904,06	11552398,03	13223208,20	14892008,91	57770613,09			Anual Trim. II și IV	MS IMSP AMT SCBITC CAPCS AMDM	
3.1.3 Asigurarea achiziționării medicamentelor antivirale pentru pacienții cu hepatită virală D cronică	1102 pacienți asigurați cu tratament	751810,32	760267,73	768725,14	772953,84	785639,95	3839396,98			Anual Trim.II și IV	MS IMSP AMT SCBITC CAPCS AMDM	

3.1.4 Asigurarea evaluării pacienților cu HVB, HVC și HVD neasigurați pentru inițierea tratamentului antiviral	2109 pacienți neasigurați în tratament	1482809,00	1726996,00	1931660,00	2125167,00	2329831,00	9596463,00			Anual Trim. I-IV	MS IMSP AMT SCBITC CAPCS	
3.1.5 Achiziționarea testelor GeneExpert pentru monitorizarea tratamentului antiviral la pacienții cu HVB și HVC	72000 teste achiziționate	4800000,00	5280000,00	5760000,00	6240000,00	6720000,00	28800000,00			Anual Trim. III	MS IMSP AMT SCBITC CAPCS	
3.1.6 Asigurarea achiziționării consumabilelor de laborator necesare pentru monitorizarea pacienților cu hepatite virale B, C și D în tratament antiviral	72000 consumabile achiziționate	30000,00	33000,00	36000,00	39000,00	42000,00	180000,00			Anual Trim. III	MS IMSP AMT SCBITC CAPCS	
3.2. Asigurarea evaluării și monitorizării pacienților cu hepatită virală B, C și D												
Indicator:		Sursa:					Valoarea de referință: 0					
1. Proporția pacienților cu HVB cronică aflați în tratament antiviral la care încărcătura virală este suprimată 2. Proporția pacienților cu hepatită cronică virală C vindecată în rândul celor care au finisat tratamentul		Rapoarte anuale privind tratamentul antiviral al pacienților cu hepatite virale					Ținta: 1. 90 % 2. 90 %					
Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei				Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri	

Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
3.2.1 Asigurarea evaluării și monitorizării a pacienților cu hepatită virală	295356 de pacienți evaluați și monitorizați	9172888,30	9809816,60	10565816,60	11375816,60	12239816,60			53164154,72	Anual Trim. I-IV	SCBITC	
3.2.2 Efectuarea vizitelor de evaluare și monitorizare a tratamentului antiviral și acordarea suportului consultativ metodic	20 vizite efectuate	5750,00	5750,00	5750,00	5750,00	5750,00			28750,00	Anual Trim.I-IV	SCBITC	OMS UNICEF UNAIDS
3.2.3 Elaborarea, dezvoltarea și mentenanța registrului electronic național al pacienților cu hepatite virale	Registrul electronic elaborat și implementat			3860000,00	200000,00	200000,00	400000,00	3860000,00		2026 Trim. IV	MS IMSP SCBITC	OMS UNICEF UNAIDS
3.2.4 Instituirea unității de monitorizare a tratamentului antiviral la pacienții cu hepatite virale	1 unitate instituită cu 4 funcții	864000,00	864000,00	864000,00	864000,00	864000,00			4320000,00	Anual Trim. IV	MS IMSP SCBITC	
3.3. Perfectarea cadrului normativ privind tratamentul și monitorizarea pacienților cu hepatite virale B, C și D												
Indicator:		Sursa:						Valoarea de referință: 2				
PCN, ghiduri, forma de raportare, ordine		Nu există o sursă unică										

							Ținta: 4					
Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri
Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
3.3.1 Actualizarea Protocolului clinic național hepatita virală C cronică	2 protocoale clinice actualizate	192000,00						192000,00		2024 Trim. IV 2025 Trim. III	MS SCBITC Universitate a de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	OMS
3.3.2 Actualizarea Protocolului clinic național hepatita virală B și D cronică	2 protocoale clinice actualizate		192000,00					192000,00		2024 Trim. IV 2025 Trim. III	MS SCBITC Universitate a de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	OMS
3.3.3 Elaborarea Ghidului privind evaluarea și monitorizarea pacienților cu hepatite virale	1 ghid elaborat		115200,00					115200,00		2025 Trim. II	MS SCBITC Universitate a de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae	OMS UNICEF UNAIDS

											Testemițanu „	
3.3.4 Elaborarea Regulamentului privind procedura de inițiere și monitorizare a terapiei antivirale pentru pacienții cu hepatite virale	1 Regulament elaborat		48000,00					48000,00		2025, Trim. IV	MS SCBITC	OMS UNICEF UNAIDS
Obiectivul specific 4. Asigurarea implicării comunităților afectate și organizațiilor societății civile în prestarea serviciilor de prevenire, testare și tratament pentru hepatitele virale B, C și D într-un mediu incluziv, nediscriminatoriu și de susținere												
4.1 Asigurarea activităților integrate de reducere a stigmatizării și discriminării persoanelor din grupurile expuse și cu risc sporit de infectare cu virusuri hepatice												
Indicator: Programe de instruire privind stigma și discriminarea		Sursa: Nu există o sursă unică						Valoarea de referință: 0				
								Ținta: 2				
Acțiuni	Indicatori:	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri
Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			

4.1.1 Elaborarea modulului Stigma și discriminarea asociată hepatitelor virale	1 modul elaborat					120000,0 0		120000,00		2028 Trim. II	MS Universitate a de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu ” ANSP	OMS UNICEF UNAIDS
4.1.2 Asigurarea instruirii personalului din domeniul sănătății în scopul creșterii conștientizării privind consecințele stigmatizării și discriminării, inclusiv accesarea întârziată a serviciilor de prevenire, testare și tratament a hepatitelor virale, infecției cu HIV și ITS	3 ateliere de instruire					141195,0 0		141195,00		2028 Trim. II	MS SCBITC Universitate a de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu ”	OMS UNICEF UNAIDS
4.1.3 Realizarea cercetării operaționale privind experiențele discriminatorii a persoanelor care trăiesc cu hepatite virale	1 cercetare realizată				302800,0 0			302800,00		2027 Trim. II- IV	ANSP	OMS UNICEF UNAIDS
4.2 Acordarea suportului persoanelor din grupurile expuse și cu risc sporit de infectare cu virusurile hepatitice B și C în cunoașterea statutului, inițierea/reținerea în tratament și îngrijire cu implicarea comunităților și organizațiile societății civile												
Indicator:		Sursa: Nu există o sursă unică						Valoarea de referință: 0				

Acte normative privind consilierea în hepatitele virale a persoanelor expuse și cu risc sporit de infectare la hepatitele virale							Ținta: 1					
	Indicatori:	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri
Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
4.2.1 Elaborarea instrucțiunii privind consilierea, inclusiv a persoanelor expuse și cu risc sporit de infetare la hepatitele virale	1 instrucțiune elaborată			144000,00				144000,00		2026 Trim. IV	MS Universitate a de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” ANSP	OMS UNICEF UNAIDS
4.2.2 Desfășurarea atelierelor de lucru în cadrul OSC în scopul asigurării informării persoanelor cu risc sporit de infectare privind accesarea serviciilor de tratament a hepatitelor virale	4 ateliere de lucru			188260,00				188260,00		2026, Trim. II-III	MS Universitate a de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” SCBITC	OMS UNICEF UNAIDS
Obiectivul specific 5. Asigurarea supravegherii epidemiologice a hepatitelor virale B, C, D si monitorizării ”cascadei” serviciilor de testare, tratament și îngrijire												
5.1. Fortificarea sistemului de supraveghere epidemiologică a hepatitelor virale B, C și D la nivel național și teritorial												

Indicator: Sistemul de supraveghere epidemiologică a hepatitelor virale B, C și D la nivel național și teritorial		Sursa: Nu există o sursă unică								Valoarea de referință: 0		
										Ținta: 1		
Ațiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri
Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
5.1.1 Actualizarea formularului de cercetare epidemiologică a cazului nou de hepatită virală B, C și D acută și aplicarea acestuia în sistemul de supraveghere de rutină a hepatitelor virale	1 formular de actualizat	108000,00						108000,00		2024 Trim. IV	ANSP	OMS UNICEF UNAIDS
5.1.2 Elaborarea și aprobarea standardului de supravegherea epidemiologică a hepatitelor virale B, C și D	1 standard elaborat și aprobat	108000,00						108000,00		2024 Trim. IV	ANSP	OMS UNICEF UNAIDS
5.1.3 Perfectarea formularului de raportare a datelor privind "cascada" serviciilor de testare,	1 formular de raportare a datelor perfectat		144000,00					144000,00		2025 Trim.	ANSP	OMS UNICEF UNAIDS

tratament și îngrijire în hepatitele virale										IV		
5.1.4 Elaborarea modului electronic hepatite virale în scopul colectării datelor epidemiologice la cazurile de hepatită viral B, C și D cu integrarea în SI SBTESP	1 modul electronic elaborat		536400,00					536400,00		2025 Trim. I-IV	ANSP	OMS UNICEF UNAIDS
5.2. Asigurarea supravegherii epidemiologice de rutină a hepatitelor virale, seroprevalenței și ”cascadei” serviciilor de testare, tratament și îngrijire												
Indicator: Sisteme de raportare a datelor epidemiologice calitative în hepatitele virale pentru luarea deciziilor		Sursa: Raport statistic național							Valoarea de referință: Ținta: Sisteme de raportare a datelor epidemiologice în hepatitele virale B, C și D comprehensive pentru luarea deciziilor			
Acțiuni	Indicatori	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri
Subacțiuni		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
5.2.1 Realizarea studiului privind seroprevalența a hepatitelor virale B, C în populația generală	1 Studiu realizat			721600,00				721600,00		2026 Trim. I-IV		OMS UNICEF UNAIDS

5.2.2 Realizarea estimării persoanelor care trăiesc cu HVB și HVC cu elaborarea raportului	1 raport elaborat					96000,00		96000,00		2028 Trim. III	ANSP IMSP	OMS UNICEF UNAIDS
5.2. 3 Realizarea atelierelor de lucru în supravegherea epidemiologică, aplicarea măsurilor de sănătate publică în hepatitele virale B, C și D	6 ateliere de lucru		141195 ,00		141195,0 0			282390,00		2025 Trim. III 2027 Trim. III	ANSP IMSP	OMS UNICEF UNAIDS
5.3 Asigurarea cercetărilor științifice în domeniul prevenirii, controlului, dezvoltării strategiilor de tratament curativ pentru virusul hepatitei B,C și D												
Indicator:		Sursa:						Valoarea de referință:				
Numărul de cercetări științifice finalizate (proiecte științifice, teze de doctorat/postdoctorat)		Rapoarte anuale ale Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare și Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare						Numărul de cercetări științifice inițiate				
Numărul de publicații științifice								Ținta: Numărul de cercetări științifice finalizate				
Acțiuni:	Indicatori:	Costuri de implementare, lei					Surse de Finanțare:			Termeni	Instituții Responsabile	Parteneri

Subacțiuni:		2024	2025	2026	2027	2028	Surse Bugetare	Surse externe și/sau parteneri de dezvoltare	FAOA M			
5.3.1 Consolidarea și implicarea parteneriatelor inovatoare în domeniul prevenirii și controlului privind hepatitele virale B, C și în diverse zone ale țării	2 parteneriate	50000,00	50000,00	50000,00	50000,00	50000,00		250000,00		2024-2028	ANSP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	OMS UNICEF UNAIDS
5.3.2. Participarea în diverse proiecte și studii clinice naționale și internaționale în dezvoltarea strategiilor de tratament pentru virusul hepatic B și D în scopul obținerii unui răspuns virusologic susținut și a unui vaccin preventiv pentru hepatita C	1 proiect și 1 studiu aprobate și implementate	1661600,00	1661600,00	1661600,00	1661600,00	1661600,00	7308000,00	1000000,00		2024-2028	ANSP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” AMDM	OMS UNICEF UNAIDS
5.3.3 Studiul prezenței markerilor hepatitei virale E și G în sângele donat	Un raport studiu		1000000,00	1000000,00				2000000,00		2025-2026	ANSP Centrul Național de transfuzie a sângelui	OMS UNICEF UNAIDS